

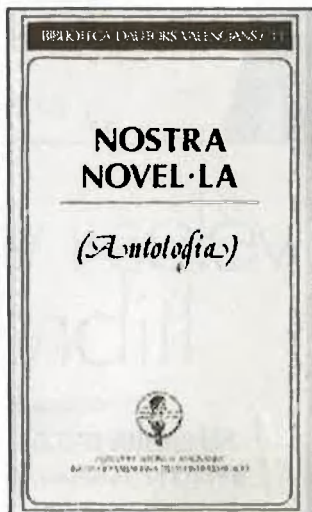
Guia de novetats

Enric SORIA

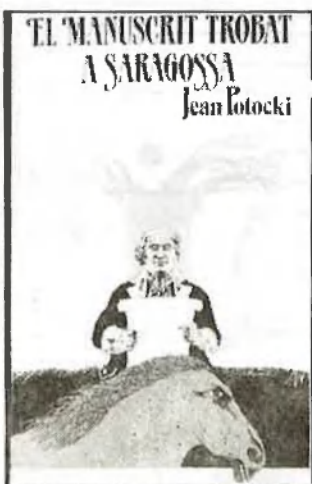
Sens dubte, la fira del llibre és el major esforç anual dels nostres llibreters per convertir la lletra impresa en un producte abellidor de consum. En un espai reduït, propici al contrast i la síntesi, trobem tot el que les nostres editorials han produït durant un any. Sembla el millor moment per fer-ne balanç, l'estiu ens oferirà ja poques sorpreses: ara estan els que són. Ni més ni menys.

La tinta fresca, però, no sol abundar per les parades. Les editorials catalanes s'aboquen amb armes i bagatges a la data de Sant Jordi, d'altra banda tan pròxima, i el bombeig de novetats ha recuperat, a hores d'ara, una rutinària velocitat de creuer (tot i que vista des d'ací puga semblar vertiginosa). Sols les editorials valencianes s'enforcen a traure, ara, els seus productes nous de trinca, i darrerament comencen també a preferir Sant Jordi. És lògic: amb un sol mes de diferència, són dos pardals d'un tir.

A Sant Jordi o a la fira, si alguna cosa enguany ha destacat, ha estat el predomini absolut de les traduccions, en tots els gèneres i tot els pesos, amb la relativa excepció de l'assaig. Clàssics imprescindibles, literatures marginades, obres d'evasió, exotismes diversos, l'oferta editorial es diversifica per moments. Fins i tot al País Valencià es detecten indicis d'aquesta obertura aventurera. Traduccions, diversitat, troballes i sorpreses, el món del llibre en català comença a ser d'una normalitat insòlita.

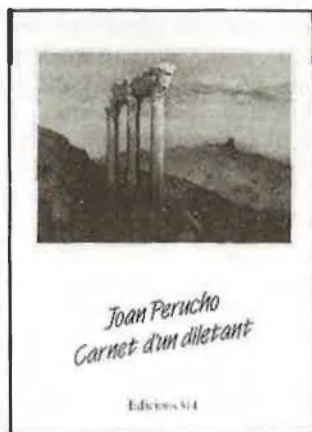
Per gèneres, la narrativa arrasa: entre les novetats més recents hi ha *Romànica ficció*, de Josep Gregori (F. Torres), una punyent actualització del mite d'Èdip que sorprendrà; *Cambra dels dies sense retorn*, a la Federació d'Entitats Culturals, debut narratiu de Joan Vila i Vila, i les novetats de Laia: *Prínceps*, de J. M. Carandell; *Crineres de foc*, de la prolífica Maria Antònia Oliver (ha publicat fa poc *Es-*

tudi en lila), i *El tramvia blau*, de Victor Mora. També ha eixit al carrer l'antologia elaborada per Francesc Pérez Moragon

de *La nostra novel·la* (Alfons el Magnànim), una ocasió impagable d'avaluar correctament la mal coneguda narrativa valenciana de pre-guerra.

Una altra antologia, d'ús didàctic, publicada per Gregal, és la dels *Escriptors Valencians II*, a cura de Marc Granell i Adolf Beltran. I ja que anem d'antologies, la del *Vers Jove*, que provarà d'harmonitzar trenta-dues veus poètiques, molt ens temen que no arribarà a temps a la cita firal. Hi ha traduccions ben suggestives: Tusquets edita *L'amant*, de la relançada Marguerite Duras. Proa acaba de presentar tres títols més: *El brogit i la fúria* de Faulk-

ner; la novel·la riu per excel·lència del realisme socialista: *el Don de plàcides aigües*, de Xolohov, i *Rocs de Brighton*, del sempre reconfortant Graham Greene.

En l'apartat de clàssics, Edicions 62 ens brinda una bona traducció del *Wilhelm Meister* de Goethe, la mare de la novel·la d'aprenentatge. Aquesta divuitesca «novetat» és un dels regals més amens i deliciosos de l'any. Només els *Assaigs* de Montaigne, també

en 62, poden fer-li ombra enguany.

Punt a part mereixen els llibres de Laertes: *El manuscrit trobat a Saragossa* del genial, delirant i ací quasi desconegut Potocki, una magnífica sorpresa que completa *A les muntanyes de la follia*, de Lovecraft i, a més, una nova entrega, molt ben presentada, d'Italo Calvino: *El castell dels destins encreuats*. Edicions 1.984

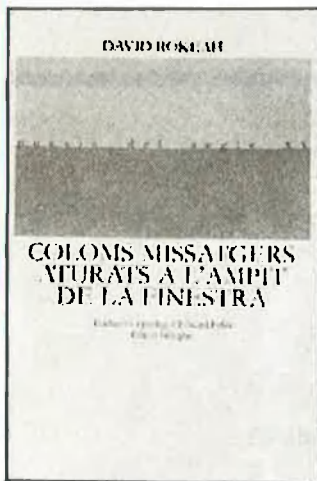
trau a la venda, per la seua part, una potent novel·la de Jack London: *El taló de ferro*. Enguany la collita no ha estat decebedora: Durrell, Bernhard, Fors-

ter, Svevo, Eco, Tolstoi, Mann... No ens en podem queixar.

Durant l'any, a casa nostra, han estat prolífics Pedrolo, amb tres llibres, un dels quals, *Joc tapat*, es publica a la valenciana Tres i Quatre; Joan Peruchó n'ha publicat dos, *Carnet d'un diletant*, re-

cull de diverses anotacions d'aquest erudit de volutes i enigmes, també a Tres i Quatre. Aquesta presència de firmes de pes del Principat en les editorials valencianes és un signe a ressaltar. Joan i Arinyó ha publicat també dues obres: *Gris*, un recull de contes, a la Federació d'Entitats Culturals, i la terrorífica novel·la *Han donat solta als assassins*, a Tres i Quatre.

Dins la narrativa juvenil i infantil també hi ha sorpreses. Gregal presenta l'única traducció valenciana de la temporada, *El 35 de Maig*, d'Erich Kastner, un clàssic de la literatura d'imaginació. Un bon inici que haurà de tenir continuïtat. Barcanova, per la seua part, edita *La guerra dels botons*, de Louis Pergaud. Dels autors de casa hi ha *Tacada*, d'E. Larreula; *El meu amic el sol*, d'Anna Granell, i dues obres de Carles Cano: *Pericot Rodaire Voltalmón i Llegendes del sol i de la lluna*, tot a Gregal, on també es destapa la vena rondallística de Josep Piera, amb *La Raboseta i el rabosot*. La Federació edita *El fil invisible*, de la veterana Empar de Lanuza.

Pel que fa a la poesia prem l'accelerador la Federació d'entitats Culturals, que acaba de publicar *Cants de cada vegada*, un treballat llibre de sonets de Jacint Sala; *Cants de Mo-*

rella, de Víctor Soler; *Cicle d'acumulació*, de Carles Decors, que prova fortuna poètica després de l'èxit narratiu; *Passadís voraç del silenci* del novell Josep Ballester, i *Guant de macam*, del darrerament multipremiat Vicent Berenguer. Tres i Quatre posa a la venda *Anys i paranys* de Joan Valls Jordà, autor d'una obra tan vasta com

mal estudiada. Completa el panorama valencià *L'heura del desig*, de Jau-

me Pérez Muntaner, a Fernando Torres editor.

Entre la poesia més recent al Principat destaca *Gual de camins* de Sala-Valldaura; una traducció del poeta hebreu David Rokeah, *Coloms missatgers aturats a l'ampit de la finestra*, ambdues del Mall, i *Poesia eròtica i pornogràfica, del segle XVII*, a cura d'Albert Rosich a Quaderns Crema, un altre perjudici purità que se'n va poc a poc al clot.

Mirant una mica més arrere, cal esmentar *l'Antologia de la poesia italiana*, a cura de Comadira i les *Noves versions de Rilke* de Vinyoli, a 62 i Empúries, respectivament. Dins de l'assaig encabiríem *l'Estiu grec* (Destino), de Josep Piera, acostament a una Grècia que no ens és, després de tot, gens llunyana; una nova prova d'aquesta recerca de contextos més amplis i de major obertura de temes i de tons, que saludem. El melic, ens el tenim ja ben observat. Tres i Quatre presenta dos estudis històrics ben interessants: *Tradició i canvi científic al País Valencià modern*, de Víctor Navarro, i *Les Corts va-*

lencianes, de Sylvia Romeu. A més, un volum amb dues *Cròniques de les Germanies*, a cura d'Eulàlia Duran; aquestes cròniques ens acosten a un moment decisiu de la nostra història, a través, justament, de les veus dels homes que el van viure.

L'èxit de l'any en assaig ha estat, però, indiscutible: *La crítica de la nació pura* de J. F. Mira (3i4), de lectura obligada per a tots els amants de la higiene mental.

No podem oblidar, finalment, l'esforç realitzat en l'apartat de llibres de text i de consulta. Obres com *Estil* (Bup-3r) de 3i4, les novel·lats de la sèrie *Ací* de Vicens Vives i *Brançal*, títol 6é de la col·lecció de Barcanova, tenen un paper decisiu a jugar en les escoles. I també, *last but not least*, obres com el *Diccionari Barcanova de la llengua* i la magnífica *Història Natural dels PPCC*, de la Gran Enciclopèdia Catalana, que tot just per ara inicia el seu camí. Bo, i per a tots els gustos. Ja ho hem vist. S'ha treballat prou, i en general amb bon criteri; ara, els lectors han de fer la resta. Als prestatges de les llibreries un llibre és un plaer sols en potència.